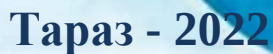

Виртуалды көрме

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік ТУЫ

Мемлекеттік Туың авторы:
Ш. Нәзімбек

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы ортасында шұғылалы күн, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген тік бұрышты көгілдір түсті мата. Тудың сабының тұсында ұлттық өрнек тік жопақ түрінде нақышталған. Күн, оның шұғыласы, қыран және ұлттық өрнек бейнесі алтын түстес. Тудың ені мен ұзындығының арақатынасы - 1:2.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік туының біркелкі көгілдір түсі бірігу идеясын білдірумен қатар, арқашанда бейбітшіліктің, тыныштық пен жарқын болашақтың белгісі саналатын бұлтсыз ашық аспанды еске салады.

Геральдика тілінде көк түс пен оның реңктері адам бойындағы адалдық, тазалық, үміт сияқты қасиеттеріне сәйкес келеді. Шұғылалы алтын күн тыныштық пен байлықты бейнелесе, дала бүркіті қазақстандықтар ұғымында дарындықпен қырағылық, биіктік белгісі.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік ЕЛТАҢБАСЫ

Мемлекеттік Елтаңба авторы:
Ж. Мәжібіқызы, Ш. Уәлихан

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы - дөңгелек нысанды және көгілдір түс аясындағы шаңырақ (көз үйдің жоғарғы күмбез тәрізді бөлігі) түрінде бейнеленген, шаңырақты айнала күн сәулесіндей тарап уықтар шашылған. Шаңырақтың оң жағы мен сол жағында аңыздардағы қанатты пырақтар бейнесі орналастырылған. Жоғарғы бөлігінде - бес бұрышты көлемді жұлдыз, ал төменгі бөлігінде "Қазақстан" деген жазу бар. Жұлдыздың, шаңырақтың, уықтардың, аңыздардағы қанатты пырақтардың бейнесі, сондай-ақ «Қазақстан» деген жазу - алтын түстес.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасының негізіне шаңырақ алынған. Ол Елтаңбаның жүрегі іспеттес.

Шаңырақ әлемнің біртұтастығын, мемлекеттің бастауы отбасы ошағын бейнелейді. Қанатты тұлпар мәңгілік өмір, шексіз даму және Қазақстан секілді бір шаңырақ астында өмір сүріп жатқан халықтардың рухани байлығының белгісі. Қанатты тұлпар болашаққа үміт артар жас ұрпақтың арманы, самғауы.

Елтаңба төбесінде бес бұрышты жұлдыз бар. Әр адамның өмірінде жол көрсетер өз жұлдызы болады. Мемлекеттің де осындай жұлдызы болуы керек.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік ГИМНІ

Сөзін жазғандар: Н. Назарбаев, Ж. Нәжімеденов
Әнін жазған: Ш. Қалдаяқов

Алтын күн аспаны,
Алтын дән даласы,
Ерліктің дастаны
Еліміз қараңы!
Екеміз ер деген,
Дәуісіміз мықты той,
Нәсіліміз берекелі,
Қазақты мықты той!

Қайырмасы:
Менің елім, менің елім,
Гүлің болып өгіренім,
Жарың болып тегілерім, елім!
Туған жерім менің - Қазақстаным!

Тұрпаққа мәңгі ақпан,
Кен байлас жерім бар,
Бүркіт жарасқан,
Тәуелсіз елім бар,
Қарсы алған уақытты,
Мәңгілік досымдай,
Болаң ел бақытты,
Біздің ел осындай!

Қайырмасы:
Менің елім, менің елім,
Гүлің болып өгіренім,
Жарың болып тегілерім, елім!
Туған жерім менің - Қазақстаным!

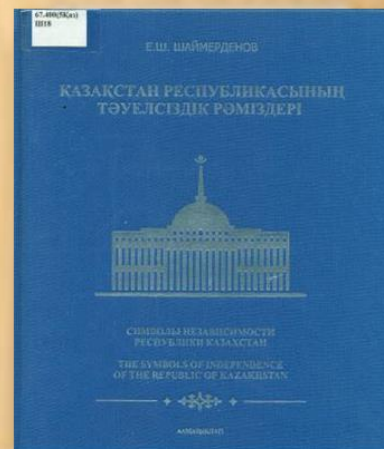
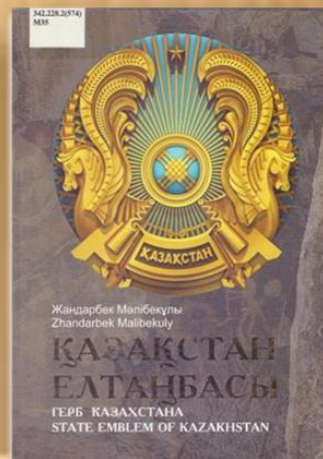
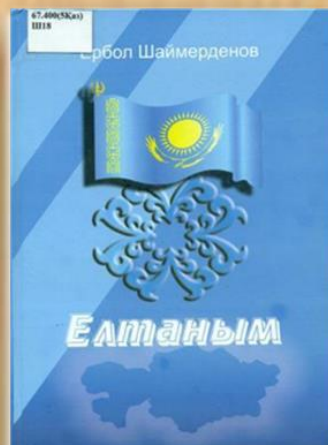
Мемлекеттік Гимн халық жүрегінің лүпілін танытып, адамдарды патриоттық сезімге бөлейтін музыкалық бойғұмар іспеттес. Оның әуенінен Отанға деген сүйіспеншілік, Атамекенге шексіз берілгендік аңғарылса, сөзінен рухани жан-дүниемізді танытар ұлттық қасиетіміз бен бейбіт пейіліміз, досқа ашық құшағымыз, өркіндікке құштар көңіліміз жақсы көрініс тапқан. Мемлекеттік Гимн - егеменді еліміздің Туы мен Елтаңбасының сазды баламасы.

Елдің ел, мемлекеттің мемлекет екенін, дербестігі мен өз шекарасы барын айғақтайтын басты нышан – оның рәміздері. Символикалық тұрғыда әр елдің рәміздерінде сол елге тән болмыс тарихи детальдар көрініс табады. Оған Қазақстанның көк байрағын мысал етуге әбден болады. Тудың түсі, қалықтаған қыран бейнесі, жарқыраған күн мен одан сәуледей таралған 32 шуақ, тігінен салынған ою-өрнек – бәрі-бәрі бір-бірімен астасқанда, ұлттық көрінісімізден бірден хабар береді. Елдіктің нышаны саналатын Елтаңбадағы белгілер де ерекше. Шаңырақ, қанатты пырақ, жұлдыз бір-бірімен үйлесім тапқан.

Сіздердің назарларыңызға 4 маусым Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Рәміздер күніне орай әзірленген «Рәміздерім - елдігімнің белгісі» атты виртуалды көрмені ұсынамыз!

Көрмемізге сәтті сапар!

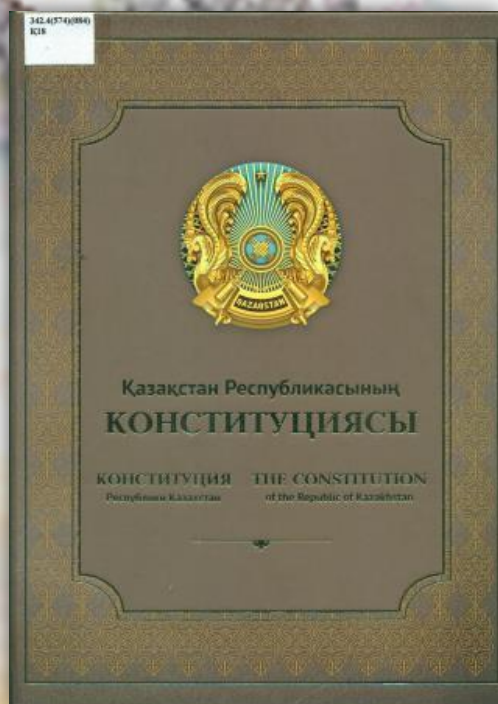
Қазақстан Республикасының мемлекеттік негізгі рәміздерінің бірі - әнұран, мемлекеттік ту мен мемлекеттік елтаңбаның поэтикалық музыкалық баламасы.

«Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы» Конституциялық Заң 2007 жылы 4 маусымда қабылданды. Осы Заңға сәйкес жыл сайын 4 маусым Қазақстан Республикасында Мемлекеттік рәміздер күні ретінде мерекеленеді.

Мемлекеттік рәміздер – бұл кез келген мемлекеттің егемендігі мен біртұтастығын бейнелейтін, оның ажырағысыз атрибуттарының бірі. Қазақстан Республикасында Мемлекеттік ту, Мемлекеттік елтаңба және Мемлекеттік гимн мемлекеттік рәміздер болып табылады.

342.4(574)(084)
Қ18

Қазақстан Республикасының Конституциясы [Мәтін] = Конституция
Республики Казахстан = The Constitution of the Republic of Kazakhstan / [құраст.
Н.Ж. Тасбулатов, Е.А. Артёмова, Ж.Б. Қазанқапов]. - Нұр-Сұлтан : Регис - СТ
Полиграф, 2020. – 420 б.

Конституция - Қазақстан Республикасының Негізгі Заңы. Қазақстан Республикасы Конституциясының осы басылымы жиырма бес жылдығына орай шығарылған. Кітап-альбом тамаша суреттермен безендіріліп, өзгерістер мен толықтырулар енгізілген барлық бап кірді. Көпшілік оқырманға арналған.

**67.400(5Қаз) Шаймерденов, Е. Елтаным [Мәтін] :
Ш18** тарихи-философиялық рәмізбаян / Ербол
Шаймерденов. - Алматы : Экономика, 2005.
– 304 б.

Ел - ұлттық дүниетанымымыздағы ұлы ұғымдардың бірі. Арғықазақ сөзінен бастап күні бүгінге шейін еш өзгеріссіз қауым, қағанат, ел-жұрт, отан, мемлекет мағынасында қолданылып келеді. Елдік мінез, елдік дәстүр, елдік мұрат, елдік намыс, елжандылық, отаншылдық тәрізді рухани құндылықтардың өзегі де - осы сөз, осы ұғым.

Кітап Қазақстан Республикасы Мемлекеттік рәміздері туралы жан-жақты ғылыми-көркем пайымдау арқылы замандастарымыздың бойында мемлекеттік мұраттарға адалдық, елдік аңсарларға сүйіспеншілік және отаншылдық сезімдерін оятуға бағытталған. Тілі - шұрайлы, ділі - таза, діні - мықты. Елдігімізге қатысты кең мағлұмат беретін терең интеллектуалдық еңбек деп бағалауға лайық туынды. Жүрек қайнарында суғарылған сезім сөзі ретінде ажарлы һәм әсерлі.

Ойды қозғап, сезімге сәуле түсіретін рәмізбаян студенттер мен оқушыларға, педагогтарға, саясаттанушыларға, вексилологтар мен геральдистерге, жүрегі елім деп соққан барша оқырман қауымға арналған.

Біз ұлы Жолға шықтық, арманды сапарға
аттандық, Қолымызда – тәуелсіздіктің көк туы.
Елтаңбамызда – бар халықтың басын біріктіретін
киелі шаңырағымыз, арманымызды алға апарар
қанатты пырақтарымыз бар. Лайым бетімізден
Жарылқасын! Үлкен Жолдың үстінде бізді ата-
бабаларымыздың аруағы желеп-жебеп жүре көрсін!

Нұрсұлтан Назарбаев
Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті

Әлемді нышандар мен рәміздер билейді.

Конфуций

Халқымыздың заң үстемдігіне, адамдардың негізгі құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз етуге ұмтылысы төл тарихымызда айқын көрініс тапқан. Озық әлемдік тәжірибені, тарихи және ұлттық дәстүрлерді арқау еткен Қазақстан Конституциясы халқымыздың бірлігі мен мемлекет тәуелсіздігінің берік негізі саналады.

Қ.К. Тоқаев, Қазақстан Республикасының Президенті

Қазақстан Республикасының мемлекеттік туы – ортасында шұғылалы күн, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген тік бұрышты көгілдір түсті мата. Тудың сабының тұсында ұлттық өрнек тік жолақ түрінде нақышталған. Күн, оның шұғыласы, қыран және ұлттық өрнек бейнесі алтын түстес.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік туының авторы – Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері Шәкен Ниязбеков.

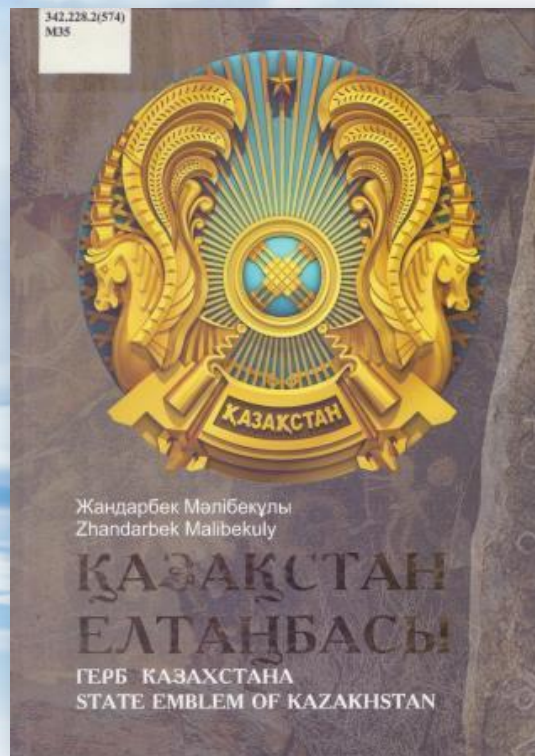
Қазақстан Республикасының Мемлекеттік елтаңбасы – дөңгелек нысанды және көгілдір түс аясындағы шаңырақ түрінде бейнеленген, шаңырақты айнала күн сәулесіндей тарап уықтар шаншылған. Шаңырақтың оң жағы мен сол жағында аңыздардағы қанатты пырақтар бейнесі орналастырылған. Жоғарғы бөлігінде – бес бұрышты көлемді жұлдыз, ал төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар. Жұлдыздың, шаңырақтың, уықтардың, аңыздардағы қанатты пырақтардың бейнесі, сондай-ақ «Қазақстан» деген жазу – алтын түстес.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік елтаңбасының авторлары – белгілі сәулетшілер Жандарбек Мәлібеков пен Шот-Аман Уәлиханов.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік гимні бұрын «Менің Қазақстаным» әні ретінде танымал болған Қазақстанның гимні Нұрсұлтан Назарбаевтың бастамасы бойынша 2006 жылы 6 қаңтарда еліміздің Парламентінде бекітілді.

Әннің авторы Шәмші Қалдаяқов, сөзін жазғандар: Жүмекен Нәжімеденов, Нұрсұлтан Назарбаев.

342.228.2(574) Мәлібекұлы, Ж. Қазақстан Елтаңбасы [Мәтін] = Герб
М35 Қазақстана = State Emblem of Kazakhstan / Жандарбек
Мәлібекұлы . ; орыс тілінен ауд. Е. Төреғұл ; ағыл. тілінен
ауд. Ж.А. Бейсембаева.- Астана : Сардар, 2017. – 348 б.

Елдіктің айрықша нышаны - мемлекеттік рәміздер. Аталған еңбекте Мемлекеттік Елтаңба авторы Жандарбек Мәлібекұлы осынау тарихи рәміздің стандарттық үлгісінің жасалу негіздерін, мәні мен мақсатын, жолы мен жүйесін, танымы мен тағылымын ұлттық, елдік құндылықтар аясында баяндайды. Деректі кітап қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде жазылған. Автор сондай-ақ сәулет-құрылыс саласындағы бай тәжірибесімен де бөліседі. Рухани жаңғырудың бастауын айқындайтын осы еңбек мемлекеттік және қоғамдық мекемелерге, білім саласы қызметкерлеріне, жалпы зиялы қауымға арналған.

Аталмыш оқулық Қазақстан Республикасының авторлық құқық туралы Заңымен корғалған.

67.400(5Қаз) Шаймерденов, Е.Ш. Қазақстан
Ш18 Республикасының Мемлекеттік Әнұраны
[Мәтін] = Государственный Гимн
Республики Казахстан = The State Anthem of
the Republic of Kazakhstan / Ербол
Шаймерденов. - Алматы : Алматыкітап,
2008. – 64 б.

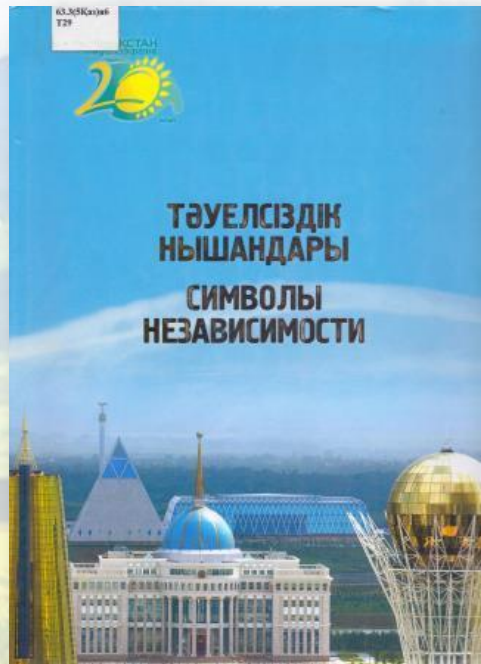
Үш тілде әзірленген рәмізбаян-эссе Қазақстан Республикасының жаңа Мемлекеттік Әнұранына арналған. Ел әнұранының мәтіні, нотасы және авторларының суреттері мен өмірбаяндық деректері қоса беріліп отыр.

Кітап студенттерге, ұстаздар мен мектеп оқушыларына, тарихшылар мен мәдениеттанушыларға, тәуелсіз мемлекетіміздің жаңа тарихын білгісі келетін қалың көпшілікке арналады.

63.3(5Қаз)я6 Тәуелсіздік нышандары [Фотоальбом] =

T29

Символы независимости / Б.Ғ. Аяған,
А.Ж. Ғабдуллина, М. С. Бекенова, Ж. Н.
Қалиев. - Алматы : Раритет, 2011. – 260 б.

Тәуелсіздік - бұл мемлекеттің саяси және экономикалық еркіндігі. Қазақ жерінде ежелгі заманнан бері әртүрлі мемлекеттік бірлестіктер өмір сүрген. Ата-бабаларымыз армандаған іргесі мықты, қуатты мемлекет құру идеясы тек 1991 жылы іске асты. Осы жылы Қазақстан Республикасының тәуелсіздігі туралы Декларация қабылданды, қазақстандықтар тұңғыш Президентін сайлады.

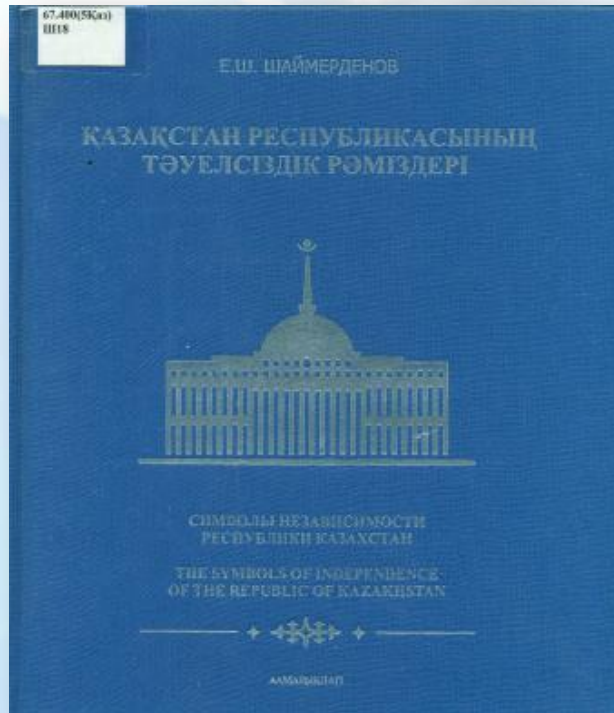
Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарында еліміздің Конституциясы мен Мемлекеттік рәміздерін қабылдау, Қарулы Күштерін құру, ұлттық валюта - теңгені айналымға енгізу, астананы ауыстыру, «Қазақстан - 2030» Стратегиясын құру сынды кезек күттірмес тарихи шешімдер қолға алынды.

Кітап екі бөлімнен тұрады, алғашқысында Тәуелсіз Қазақстанды сипаттайтын нышандар кешені жинақталса, екінші бөлімде республикамыздың жетістіктері көрсетілген.

Кітапта Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің жеке фотосуретшісі Ш.Шахай мен «Казахстанская правда» газетінің фототілшісі И. Бургандиновтың мұрағаттарындағы фотоқұжаттар пайдаланылды.

**67.400(5Қаз)
Ш18**

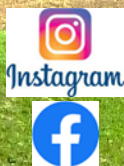
Шаймерденов, Е. Ш. Қазақстан Республикасының тәуелсіздік рәміздері [Мәтін] = Символы независимости Республики Казахстан = The symbols of independence of the republic of Kazakhstan / Ербол Шаймерденұлы Шаймерденов. - Алматы : Алматыкітап, 2005. – 240 б.

Кітапқа еліміздің мемлекеттік рәміздері туралы зерттеу еңбектер және Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 7 қазандағы №284-1 заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген Конституциясының ресми мәтіні енгізілген. Ата заңымыз бен ұлттық зердемізге, ой санамызға бойтұмар болар рәміздердің мән-мағынасын жақсы білу баршамыздың, әсіресе өскелең ұрпақтың парызы.

Елдің елдігін айқындайтын басты атрибуттардың бірі мемлекеттік ту екені белгілі. Мемлекеттің туына қарап тұтастығы мен тарихын, елтаңбасына қарап егемендігін, әнұранына қарап әлеуетін тануға болады. Өң бойына елдік болмысымызды еншілеп алған, жаһандық аренада даңқымызды әйгілейтін Қазақстанның төл нышаны да әлемдік қауымдастық мойындаған 200-ге тарта елдің байрақтары арасында ең әдемісіне, эстетикалық жағынан көзге тартымды тулар қатарына жатады екен. Ендеше, байрағымыз биіктен түспесін!

Виртуалды көрмені әзірлеген
Ақпараттық-библиографиялық қамтамасыз ету бөлімі

csmb_taraz

Библ Абая

csmb@bk.ru

libr.e-taraz.kz